

W Moskwie podpisana została Umowa handlowa polsko-sowiecka

Utrzymanie pokoju na półkuli zachodniej jest głównym dążeniem narodów amerykańskich

Za węgiel i cynk — bawełnę i futra

MOSKWA, 19. 2. W wyniku rokowań, toczących się kilka tygodni pomiędzy Polską a Z. S. R. R., podpisano następujące układy regulujące całokształt stosunków gospodarczych między Polską a Z. S. R. R.: umowę handlową, porozumienie o obrocie towarowym i porozumienie o rozrachunku (clearingu).

Układy te ze strony Polski podpisał: dr. Wacław Grzybowski, ambasador R. P. w Moskwie i dr.

T. Lychowski, przewodniczący delegacji handlowej do rokowań, ze strony sowieckiej P. A. I. Mikołaj, ludowy komisarz handlu zagranicznego Z. S. R. R.

Umowa ta jest pierwszą ogólną umową gospodarczą polsko-sowiecką, opartą o klauzulę największego uprzywilejowania. Zawiera ona szereg zasadniczych postanowień, dotyczących się obrotu towarowego oraz spraw przewozów morskich.

Porozumienie o obrocie towarowym przewiduje: znaczne rozszerzenie operacji handlowych między obydwojema krajami, przy czym głównymi artykułami po stronie przywozu Z. S. R. R. do Polski będą: bawełna i odpadki bawełniane, futra, apatyty, tytoń, ruda manganowa, azbest, grafit itd. Natomiast Polska dostarczać będzie do Rosji: węgiel, wyroby żelazne, cynk i blachę cynkową, wyroby włókiennicze, maszynny włókiennicze, skóry wyprawione

i wiskoze. Wreszcie porozumienie rozrachunkowe przewiduje, że płatności pozatowarowe będą uiszczane drogą rozrachunku przeprowadzanego przez Polski Instytut Rozrachunkowy.

Polska delegacja handlowa po podpisaniu rzeszonej umowy w dniu dzisiejszym o godz. 20-tej, wyjechała o godz. 23-ej z Moskwy.

Oświadczenie prez. Roosevelta

Utrzymanie pokoju na półkuli zachodniej jest głównym dążeniem narodów amerykańskich

KEY WEST (Floryda), 19. 2. Prezydent Roosevelt, który przybył tu na inspekcję floty amerykańskiej, wygłosił z okazji otwarcia międzynarodowej wystawy w St. Francisco znamienne mowę, nadawaną przez radio, poświęconą sytuacji międzynarodowej.

Prezydent podkreślił m. in., że państwa kontynentu amerykańskiego mogą dać przykład między-

narodowej solidarności, wzajemnego zaufania i wzajemnej pomocy i w ten sposób podtrzymać wiarę w sercach niespokojnej i zaniepokojonej ludności, a równocześnie dowieść wyższości ustrojów demokratycznych nad innymi nowoczesnymi prądami. Prezydent Roosevelt oświadczył dalej, że utrzymanie pokoju na półkuli zachodniej musi pozostać głów-

nym dążeniem narodów amerykańskich.

Zapowiedź powrotu Roosevelta

WASZYNGTON, 19. 2. Prezydent Roosevelt wróci do Waszyngtonu prawdopodobnie przed 4 marca, t. zn. przed wyznaczonym pierwotnym terminem powrotu.

Przedwczesny powrót Roosevelta pozostaje rzekomo w związku z informacjami, nadchodzącymi do Waszyngtonu, zapowiadającymi podjęcie nowej akcji japońskiej na Dalekim Wschodzie. Akcja ta zagrażać będzie jakoby interesom Anglii, Stanów Zjednoczonych i przede wszystkim Francji, której pozycja w Indochinach, po zajęciu przez wojska japońskie wyspy Hainan, stała się strategicznie bardzo trudna.

Ulotki

komunistyczne w Kownie

KOWNO, 19. 2. W ubiegłym tygodniu w różnych punktach miasta, specjalnie jednak w dzielnicy robotniczej, rozrzucone były ulotki komunistyczne. Policja litewska energicznie zajęła się wykryciem kolporterów tych ulotek.

Strajk w kopalni w Chili

BUENOS AIRES, 19. 2. Donoszą tu z Santiago de Chile, że w miejscowości Rancagua w Chili zastrajkowało 5 tysięcy robotników kopalnianych, zatrudnionych w przedsiębiorstwie górniczym Braden Copper Co, z powodu nieotrzymania podwyżki zarobków.

Niemcy są cennym klientem Przemówienie angielskiego min. handlu

LONDYN, 19. 2. Z okazji jutrzejszego otwarcia targów przemysłu brytyjskiego w Londynie i Birmingham, minister handlu Stanley wygłosił specjalne przemówienie radiowe w języku niemieckim, przeznaczone dla słuchaczy w Niemczech.

„Niemcy — mówił minister — są cennym klientem dla wielu przemysłowców na wystawie. — W r. ub. Niemcy zakupiły samych towarów włókienniczych na sumę 6 miln. f. szt. Podobnie, jak pragniemy sprzedawać Niemcom więcej, gotowi jesteśmy zwiększyć

zakupy towarów niemieckich. — Mogą to osiągnąć tylko poszczególne gałęzie przemysłu obu krajów, które opracują w przyjaźnych rozmowach plan ekspansji handlowej na rynkach wewnętrznych i zagranicznych.

Jeśli obie strony będą dążyły do rozumnej i trwałej umowy w duchu wzajemnych ustępstw, powodzenie rozmów będzie zapewnione, a tym samym przyczyni się wydatnie do bliższego ogólnego porozumienia między obu państwami“.

Bezskuteczne wysiłki sen. Pierlota

Kryzys gabinetowy w Belgii pogłębia się coraz bardziej

BRUKSELA, 19. 2. Sprawa utworzenia nowego rządu w Belgii pomimo bezustannych wysiłków senatora Pierlot i osobistej nawet interwencji króla nie posunęła się dotychczas naprzód.

Pogłębienie kryzysu

Kryzys, który wybuchł z powodu mało znaczącego incydentu z nominacją dr. Martensa, w dalszym rozwoju sytuacji pogłębił się. W tej chwili na porządku dziennym stanęło zasadnicze zagadnienie stosunku między Walonami a Flamandami.

Wobec odmowy liberałów wzięcia udziału w gabinecie przed ostatecznym zlikwidowaniem sprawy dr. Martensa, którego ustąpienie z akademii medycyny żądają liberałowie solidarnie z wielkimi organizacjami byłych kombatanów belgijskich.

Odmowa stronnictwa katolickiego

Sen. Pierlot próbował w ciągu

4-ech dni utworzyć gabinet, złożony z przedstawicieli dwóch tylko stronnictw: katolików i socjalistów. Misja jego okazała się jednak i w tym wypadku trudną do zrealizowania, ponieważ konserwatywne skrzydło stronnictwa katolickiego odmówiło wejścia do gabinetu i wzięcia na siebie odpowiedzialności.

Senator Pierlot zamierzał w sobotę złożyć już misję, lecz na osobiste życzenie króla postanowił prowadzić rokowania w dalszym ciągu.

Król Leopold odbył w ciągu wieczora rozmowy z 6-ciu czołowymi politykami, należącymi do wszystkich trzech dotychczasowych stronnictw rządowych. Konferencje te nie dały jednak jeszcze w ciągu dnia dzisiejszego rozwiązania kryzysu.

Trudności finansowe

Sytuacja komplikuje się przez trudności, zarysowujące się w dziedzinie finansowej. Minister finansów poprzedniego gabinetu, pełniący funkcje do chwili mianowania nowego rządu, p. Janssen będzie prawdopodobnie zmuszony w ciągu nadchodzącego tygodnia wystąpić w parlamencie o przyznanie kredytów prowizorycznych

Oświadczenie sen Pierlota

Sen. Pierlot przyjął w niedzielę po południu przedstawicieli prasy, którym złożył oświadczenie, w którym zaznaczył m. in. iż „liberalna partia uważa za właściwe trwanie nadal przy swej decyzji niebrania udziału w gabinecie, którego utworzenie zostało mi powierzone. Król polecił mi w dal-

szym ciągu czynić wysiłki w celu wypełnienia mej misji. Spróbuję jeszcze utworzyć rząd, który opierać się będzie, wobec braku poparcia liberałów, na innych elementach b. większości.

Jestem zdecydowany doprowadzić do celu w najbliższym czasie, ponieważ kryzys gabinetowy nie może się przedłużać. Gdyby jednak wbrew wszelkim oczekiwaniom, rząd nie mógł być utworzony na tej podstawie, to w każdym bądź razie będzie sformowany w możliwie krótkim czasie nowy gabinet, który stanie przed izbą już w początku tego tygodnia“.

Przygotowania do Conclave dobiegają końca

CITTA DEL VATICANO, 19. 2. Przygotowania techniczne do Conclave dobiegają końca. Liczba kardynałów, którzy weznają udział w wyborze nowego papieża, wyniesie według przewidywań prasy 61 na ogólną liczbę 62 członków św. Kolegium. Nieobecny ma być kardynał Bogiani, którego stan

zdrowia jest bardzo poważny.

W chwili zapieczętowania drzwi wiodących do apartamentów watykańskich, przeznaczonych na Conclave, przestanie funkcjonować około 100-tu aparatów telefonicznych, znajdujących się w lokalach Conclave.

Zajścia antyżydowskie w Kownie Żydzi pobili studenta

KOWNO, 19. 2. W ubiegły piątek w znanej kawiarni kowieńskiej „Monika“ doszło pomiędzy publicznością żydowską a studentem litewskim do ostrego zajścia, w wyniku którego student ten, nazwiskiem Wanejun, został przez żydów dotkliwie pobity.

W sobotę wieczorem koledzy pobitego przybyli do kawiarni, przybierając agresywną postawę wobec przebywających w lokalu żydów. Wezwana policja rozproszyła demonstrantów, a właścicielowi poleciła zamknąć lokal.

W ciągu wczorajszego wieczora doszło w Kownie także w innych

miejskach do zajść antyżydowskich.

Magazynowanie zboża w Rzeszy

BERLIN, 19. 2. „Exchange Telegraph“ dowiaduje się z oficjalnych źródeł niemieckich, że magazynowanie zboża, jakie rząd niemiecki gromadzi od dłuższego czasu „z przyczyn narodowo-politycznych“, osiągnęły w bież. roku zamierzone rozmiary.

Przyjmowanie Niemców do litewskiej policji granicznej

KOWNO, 19. 2. Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało rozporządzenie w sprawie ponownego przyjmowania do szeregów litewskiej policji pogranicznej Niem-

ców, obywateli litewskich, którzy w swoim czasie, z powodu swych sympatii dla ruchu narodowo-socjalistycznego, zostali zwolnieni.

Budowa portów na Dunaju 2 tysiące robotników znajdzie zatrudnienie

BERLIN, 19. 2. Plany budowy portów na Dunaju zostały już opracowane i przedłożone ministerstwu komunikacji oraz urzędowi wodnemu, który ma je zatwierdzić. W związku z tym spodziewane jest wkrótce robot już w najbliższych tygodniach.

Plany przewidują budowę basenów portowych, urządzeń oraz spichlerzy nad Dunajem oraz rozbudowy dopływu Morawy, wreszcie budowy kanału, który połączy Odrę z Wiedniem.

Budowa portów w Linzu, Krems i Wiedniu zatrudni przeszło 2.000 robotników.

A B C ŻADAC

W księgach Ruchu
U sprzedawców ulicznych
W urzędach pocztowych
We własnych punktach sprze-

Terroryści hulają bezkarnie Zamordowanie ministra rządu nankińskiego Zamachowcy zasypali ofiarę strzałami

SZANGHAJ, 19. 2. Wczoraj w godzinach wieczornych dokonano zamachu na ministra spraw zagranicznych nowego pro-japońskiego rządu nankińskiego, Chengloha.

Zamachowcy, w liczbie 7-miu, napadli nań w jego rezydencji, położonej na terytorium, znajdującym się pod kontrolą japońską, w pobliżu koncesji międzynarodowej. Napastnicy dali kilkanaście strzałów w kierunku ministra Chengloha, który następnie zmarł w szpitalu.

Min. Chengloha był ambasadorem Chin w Paryżu od 1920 r. do

1927 r. Następnie był delegatem Chin przy Lidze Narodów, a później wiceministrem spraw zagranicznych rządu centralnego. Po zdobyciu przez Japończyków Nankinu min. Chengloha wszedł do pro-japońskiego nowego rządu nankińskiego w charakterze ministra spraw zagranicznych, będąc jednym z najwybitniejszych członków tego rządu.

Po dokonaniu zamachu terroryści zbiegli, chroniąc się na terytorium, będące pod kontrolą japońską.

W godzinach po południowych kilku nieznanym zamachowców

dało kilka strzałów do 4 Japończyków w chwili, gdy opuszczali oni jedną z restauracji, położoną w centrum koncesji międzynarodowej. Dwóch Japończyków zostało rannych. I w tym wypadku napastnicy zdołali zbiec bezkarnie.

Burzliwy przebieg obchodu urodzin gen. Gaydy

PRAGA, 19. 2. Wczoraj wieczorem odbył się w Pradze uroczysty obchód rocznicy urodzin generała Gaydy, przywódcy faszystów czeskich, którzy przystąpili do narodowego stronnictwa jednocy. Gdy stronnicy gen. Gaydy energicznie domagali się zapowiedzianego od dłuższego czasu zniesienia wyda-

nego na Gaydę wyroku dyscyplinarnego oraz jego rehabilitacji, policja przerwała zgromadzenie i przystąpiła do opróżnienia sali. Doszło przy tym do ostrych starć pomiędzy stronnikami Gaydy i policją, która zaaresztowała kilku-nastu faszystów czeskich.

Ententa bałkańska rozpoczyna obrady w Bukareszcie

BUKARESZT, 19. 2. Dziś wieczorem przyjechali do Bukaresztu członkowie ententy bałkańskiej, a mianowicie premier i minister spraw zagranicznych Grecji, Metaxas, minister spraw zagranicznych Jugosławii, Markowicz i minister spraw zagranicznych Turcji, Sara Dzoğlu.

Konferencja ententy bałkań-

skiej rozpoczyna się w dniu jutrzejszym.

Marsz. Badoglio odplynął do Trypolisu

RZYM, 19. 2. Szef sztabu generalnego armii włoskiej marszałek Badoglio odplynął z Neapolu do Trypolisu.

Czy dojdzie do spotkania

Mussolini — Hitler — Franco

RZYM, 19. 2. Pogłoski prasy paryskiej o bliskim spotkaniu w jednym z miast włoskich Mussoliniego, Hitlera i gen. Franco nie zostały tu potwierdzone, ani zaprzeczone.

„Popolo d'Italia“ nazywa wia-

Niemcy odżydzają biura okrętowe na Litwie

KOWNO, 19. 2. Istniejące tu niemieckie biura okrętowe zwolniły z pracy wszystkich urzędników niemieckiego pochodzenia.

Jednocześnie w Kłajpedzie zo-

stał utworzony na polecenie dyrektora urzędu służby morskiej, w którym uzyskali pracę jedynie Niemcy.

REDAKCJA: Warszawa Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-62 (sekretariat 666-99 (ogólny))
ADMINISTRACJA: Warszawa Nowy Świat 15 m. 1, I piętro. Zarząd i Dział Ogłoszeń tel. 224-40. Kierownictwo biura kasa ochna 224-50. Prenumerata tel. 309-32. Konto rozrachunkowe Nr 2. Konto P. K. O. Nr 23.400.
Skrytka Pocztowa 145. Adres telegraficzny: ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103 tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10-13, 15-18. Poznań, 27 Grudnia 2 Włocławek, Cyganki 34, 135. Kalisz, Rzeźnicza 4, tel. 477. Katowice, ul. Starowiejska 3.
PRENUMERATA: miesięczna (z odniesieniem do domu) i na prowincji zł. 2,30 miesięcznie; wydanie B wraz z dzielnym Stenikiewicza zł. 3,30 miesięcznie. Za granicą zł. 4,00. Wyd. B (z premią książkową) 5,50.
Za zwrot nadesłanych, a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 milimetr przez szerokość jedną szanity (na wszystkich stronach po 6 szanity): na 1-ej stronie — 1 zł, w tekście (wśród artykułów) 80 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr. na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Nekrologi 30 gr. Komunikaty i wyjaśnienia — 1,50 zł. opisy specjalne — 3 zł., lekarskie 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz duże litery w ogłoszeniach „drobnych“ liczy się za oddzielne wyrazy, tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. 1, I piętro. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Tel. 224-40.

Redaktorzy działów: Jan Korolec — publicystyka polityczna, Jan Wyszyński — informacje polityczne i sprawozdania sądowe, Antoni Szeperlich — dział gospodarczy i zagraniczny, Stanisław Włodek — informacje i depesze nocne, Maria Rutkowska — dział miejski, Andrzej Piódowski — dział prowincjonalny, sportowy i akademicki, Wanda Doberska — dział kulturalny i rozrywkowy, Tadeusz Zakiewicz — ogłoszenia i reklamy.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC“ Sp. z ogr. odp.

Odbito w „Drukarni Literackiej“, Warszawa Al. Jerozolimskie 121